

GENÇLERLE BAŞBAŞA

Ord. Prof. Dr. A. Fuad BAŞGİL

(Geçen sayıdan devam.)

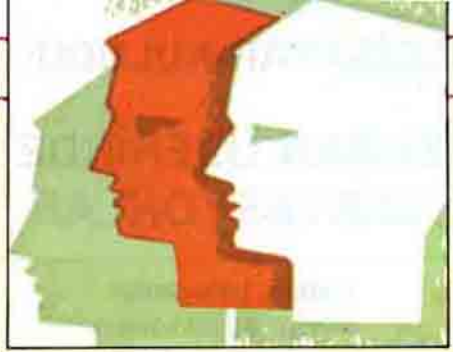
Namussululuk, insanın, vicdanı ile başbaşa kaldığı zaman ona verecek utandırıcı hesabı olmamak demektir. Bu ise, emin ol ki, mesut olmanın ve iç huzuru ile yaşamının ilk ve en zarurî şartıdır. Huzur içinde insanca yaşamak istiyorsan, bunu yalnız doğrulukla bulabileceğinden emin ol. Ve şunu bil ki, hayatta muvaffak olmak demek, doğruluğun ve namussululuğun gösterdiği yolda yürümek suretiyle hedefe varmak demektir. Yoksa, herhangi bir şekilde ve herhangi bir vasıta ile servete, şöhrete kavuşmak ve mevki sahibi olmak demek değildir. Eğer böyle demek olsaydı, yakalanmayan hırsızlara, takipsiz kalan gâsib ve katillere, muvaffak olmuş adam nazarı ile bakmak lâzım gelirdi.

Yetişme ve muvaffak olma yolunda rastlayacağın tehlikeli düşmanlardan başlıcaları işte bunlardır. Gerçi bu arada kötü kitap ve kötü hocanın sana yapacağı kötülükten de bahsetmek ve seni bunlara karşı da uyandırmak icap ederdi. Fakat, bu son iki kötülükle uğraşmak sana değil memleketin maarif hizmetleri başında bulunanlara düşer.

Dediğim gibi, senin elinde bütün bu düşmanlara karşı koyacak kuvvetli iki silâhin var. İradeli olmak ve çalışmak. Şu halde, mesele, iradeyi terbiye edip iyiliğin hizmetinde kullanmakta ve çalışmayı verimlendirmenin yolunu ve usulünü bilmektir. Bence senin her şeyden evvel muhtac olduğun bilgi budur.

II Muvaffak Olmanın Şartları

Genç okuyucum! Yukarıda sana muvaffak olma yolunda rastlayacağın başlıca düşmanları gösterdim. Ve bunlar, başta tembellik gelmek üzere, kötü arkadaş ve kötü örneklerdir, dedim. Bu arada kitabın ve hocanın kötüsü üzerine de dikkatini çektim. Bu düşmanlara karşı koymak için, elinde irade ve bunun en yüksek insanî ve ahlakî ifadesi olan çalışma gibi kuvvetli iki de silâhin olduğunu ifade ettim. Şimdi sana, bu silâhları kullanma usulünü ve gerek kendi şahsın, gerek aziz ailen, büyük milletin ve cihanşümul insanlık için hayırlı ve faydalı bir surette yetişip, muvaffak olmanın en esaslı şartlarını göstermeye başlıyorum.

Muvaffakiyetin ilk şartı iradeli olmaktır.

Bu şartların birincisi ve hiç şüphe etme ki, hayat için her şeyden evvel geleni, iradeli olmaktır. Gevşekliğin, havaîlik, hoppalık, züppeliğin, türlü türlü şekilleri ile adına tembellik dediğimiz sefalet şeytanı ve muvaffakiyet düşmanının yıldıdığı biricik silâh, iradedir. İyilik yolunda iradeni kullanabiliyorsan korkma. Arkadaşın kötüsü semtine uğrayamaz. Karşında safsatacılardan ağzı ötmez; kötü örnekler zehirli dillerini çıkarıp, seninle alay etmez.

Tekrar edeyim ki, insan, zekâsı ve bilgisiy-le değil, ancak iradesi ile insandır. Zekâ ve bilgi az çok hayvanda da vardır. Fakat, özellikle, ahlakî manada irade, canlı mahluklar zincirinin son halkasını teşkil eden insana mahsus bir kudret ve imtiyazdır. İrade, yalnız insanı hayvandan değil, hem de insanları birbirinden ayıran ve aralarında üstünlük ve aşağılık farkları yaratan yegâne ruhi kuvvettir. Etrafına bak, gördüğün üstün insanlar, bunu hep iradelerinin kuvvetine borçludurlar. Tarihte şerefli yer almış ve ün kazanmış şahsiyetlerin hepsi, bunu irade silâhı ile feth etmişlerdir. Bu bir kaidedir ve istisnası yoktur. Basit zekâlı, az bilgili, hatta bilgisiz insanlardan muvaffak olanlar çok görülür. Fakat, zayıf iradeli insanlardan muvaffak olmuş ve yükselmiş tek bir misal gösterilemez. Çünkü muvaffak olmak ve yükselmek sırf gayretin meyvesisidir; gayret ise, iradenin ifadesidir.

Daha iyi düşünürsek, iradeli olmak sadece maddî ve içtimâî mânada bir muvaffakiyetin değil, mesut olmanın bile temel şartıdır. İnsanların çoğu, bindiği eşeği unutup da, kayboldu sanarak, pazarda eşek arayan Nasrettin Hoca'ya benzerler. Onlar da, saadetin kendi içlerinde olduğunu unutarak, onu barlarda, kahvelerde ve eğlencelerde ararlar. Sen bu gafflete düşme ve inan ki, muvaffakiyetin sırrı gibi, saadet kuşu da kendi içimizde, içimizin en orijinal ve insanî bir kudret kaynağı olan irademizin altından kafesi içindedir. Saadet define gibi bir tesadüf kazması darbesiyle bulunuveren bir nimet değildir. O ne şanslı, ne mirastır, ne piyangodur, ne mevki ve servettir. Saadet, cehd ile ve irademizin kuvvetiyle zapt edebileceğimiz bir kaledir.

(Devam edecek.)